

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Discurs de la Rectora en el
Solemne Acte d'Obertura de
Curs Acadèmic 2020-2021.

Valencia, 11 de setembre de 2020

Cada any la Universitat de València celebra l'inici del curs acadèmic amb una solemne cerimònia que recull, al Paranimf, magna sala universitària, una destacada representació de la societat valenciana: dels seus poders executius, legislatius i judicial, de les organitzacions empresarials i sindicals, de les corporacions i col·legis professionals i dels moviments socials.

Solemne acte acadèmic que reuneix una destacada representació dels òrgans de representació i govern universitaris: Claustre, Consell de Govern i Consell Social.

També dels centres universitaris que integren la nostra Universitat i dels òrgans estatutaris que garanteixen el funcionament d'una universitat com és la nostra: diversa, pública, participativa i democràtica.

En el solemne acte d'obertura del curs acadèmic es reuneix, així, una representació dels estaments que componen la Universitat: estudiantat, professorat i personal d'administració i serveis.

Gràcies a totes i tots ells és possible l'activitat d'una gran universitat com és la nostra.

En el tradicional cerimonial acadèmic, en lluir el professorat la vestimenta acadèmica, es posa en relleu la diversitat de disciplines que es conreen a la Universitat de València. Una Universitat pública i valenciana que

va ésser concebuda com un Estudi General, un Studium Generale renaixentista, i que, ja pensada al segle XIII, va esdevenir una realitat el 1499, obrint-se el curs ací, a aquest mateix edifici, que hui ens ha reunit.

Senyores i senyors, moltíssimes gràcies per la seua assistència.

Una salutació i agraïment especial que faig extens a totes les persones que estan seguint aquest acte a través de mediauni, la plataforma audiovisual de la Universitat, gràcies al treball de l'equip d'UVcomunicació, especialment del nostre Taller d'Audiovisuals.

Com veuran totes i tots els que ens estan veient, enguany no estem seguint el tradicional cerimonial d'un solemne acte d'obertura de curs acadèmic.

No estem al Paranimf, sinó al bell mig del nostre Claustre.

No lluïm la vestimenta tradicional, ni hem format la processó acadèmica que dóna començament a la solemnitat de la celebració i que, amb la varietat de colorits de les birretes i mussetes visualitza la diversitat de les disciplines acadèmiques que es reuneixen a la Universitat de València.

Tampoc s'ha impartit, enguany, una lliçó magistral.

Lliçó que és una mostra dels sabers que es conreen a la nostra Universitat i que, cada any, correspon a un dels díhuit centres universitaris, pronunciar.

El Paranimf és una sala especial, singular, originària del segle disset, reformada al segle dinou, rehabilitada a principis del segle vint i que recentment ha tingut una important acció de manteniment de preservació, ja al segle vint-i-u.

Una de les característiques del Paranimf és l'ornamentació de la sala, però també la disposició del públic en banc corregut, organitzat en graons, com els tradicionals salons de graus, un espai d'elevada proximitat personal, pròpia del sentiment de comunitat i germanor que caracteritzen les universitats des dels seus orígens fa mil anys.

Senyores i senyors, aquesta descripció, més bé record, del que és el tradicional cerimonial acadèmic a aquesta cinc vegades centenària universitat, l'he realitzada per comentar les singulars condicions d'aquest acte institucional d'obertura de curs.

La situació de pandèmia declarada per l'Organització Mundial de la Salut en el primer trimestre de 2019 ha suposat un conjunt de transformacions de la nostra manera de viure, de treballar i de relacionar-nos, i l'adopció d'un conjunt de mesures especials que han conformat el que s'ha denominat com 'nova normalitat'.

Per això estem celebrant aquest acte institucional a l'aire lliure, reduint l'aforament, mantenint les distàncies interpersonals de seguretat, emprant mascareta, accedint a través de fluxos ordenats, reduint la durada de la cerimònia, suprimint els actes de contacte social. I retransmetent, com sempre hem fet, l'acte a través d'Internet.

En definitiva, emprant el conjunt de mesures que, per disposició de les autoritats competents a nivell estatal i autonòmic, seran, també, d'aplicació en la nostra activitat diària a la Universitat.

Activitat que començarà aquest proper dilluns a cadascuna de les Facultats i Escola de la Universitat de València als campus ubicats a les ciutats de València, Burjassot, Paterna i Ontinyent en unes condicions excepcionals, de seguretat, gràcies al treball, a l'esforç, compromís i dedicació de tota la comunitat universitària.

I, especialment, de les autoritats acadèmiques. Em permetran que destaque el rellevant paper dels degans, deganes, directora i director de l'Escola de Doctorat. Des del primer moment de la crisi sanitària i l'aplicació de les disposicions que, progressivament, han anat adoptant els diferents governs en funció de l'evolució de la pandèmia i les mesures per tal de contenir, controlar i reduir el seu impacte, el treball de la direcció dels centres ha estat clau, liderant les comunitats universitàries de cadascuna de les seues Facultats i Escola. Moltes gràcies.

Perquè no ha estat fàcil. No és fàcil. Ni serà fàcil. Ben bé ho saben les autoritats polítiques, policials i militars que hui ens acompanyen, perquè han estat a primera línia del combat a la COVID-19. I més encara el personal sanitari, dels hospitals, dels centres de salut, del sistema públic de sanitat, als quals tant hem d'agrair.

No es tracta sols de la dificultat d'aplicar mesures a escenaris que són canviants, i de vegades molt ràpidament. Es tracta també de la incertesa i la necessitat de les persones de saber quin és el pròxim horitzó, que moltes vegades va canviant.

Com a reflex de la societat que som, per la nostra diversitat de procedències, d'edats, de situacions personals i familiars, la comunitat universitària, que recull des d'estudiants i estudiantes fins professionals

que es desenvolupen en diferents tasques, ens enfrontem a nombroses incerteses en la nostra activitat diària.

I no ha estat sols una situació dels mesos d'estat d'alarma. També del procés anomenat de desescalada, de la planificació del curs actual, realitzada al mes de juliol, i de l'angoixa davant l'adaptació urgent a noves mesures i disposicions governamentals, d'aquestes dues darreres setmanes, per a aplicar-les des del proper dilluns.

La preocupant situació actual, l'evolució dels contagis, que sembla lluny d'aturar-se, i la incertesa de la seua evolució com a conseqüència del retorn de les vacances i la incorporació al treball de milions de persones, i també d'escolars i d'universitaris i universitàries, genera nombrosos dubtes i preocupacions. Per la pròpia vida, i per la vida de les persones dels nostres entorns més pròxims. No seríem humans si no fos així.

A més de l'excel·lent paper dels equips directius de facultats, escoles i departaments, encapçalant les comunitats universitàries del seu centre, vull destacar el treball dels vicerectors i vicerectores, secretària general, gerent i vicegerentes i vicegerent. I dels directors i caps de servei, dels administradors i administradores de centres i de les unitats de gestió de campus. Del Comitè d'Emergències, i del Comitè de Seguretat i Salut.

Agraïment que estenc també al Consell Social. Al seu suport en aquest temps especial que ha colpit tota la societat. Ha estat clau, també, amb en la docència i gestió de pràctiques en empreses i institucions el gran treball fet des de la Fundació Universitat-Empresa (ADEIT).

També per la dimensió assistencial i de suport a la docència, un

reconeixement especial, també, al treball de la Fundació Lluís Alcanyís de la Universitat de València i, pel suport a activitats clau, com ara l'atenció a les persones amb diversitat funcional, a la Fundació General de la Universitat de València.

Aquesta crisi ha obligat a un treball addicional de tota la comunitat universitària: Estudiantat, Personal d'Administració i Serveis i Personal Docent i Investigador.

El PDI adaptant la docència a un mode no presencial, incloent una avaluació a distància. Ha estat un esforç titànic del qual els resultats indiquen que ens n'hem sortit molt dignament. I després em referiré als resultats del segon quadrimestre. Vull destacar, a més, l'esforç de repensar la docència també per a aquest primer quadrimestre. Adaptació també de l'activitat de recerca, en nombrosos casos reorientada per contribuir a donar resposta a les diferents dimensions de la crisi de la COVID-19.

El PAS amb l'important esforç de teletreball i d'atenció al públic a distància. També en la preparació de les instal·lacions i els serveis a aquesta nova normalitat.

I l'estudiantat, que s'ha enfrontat a una situació excepcional, que ha hagut de cursar a distància part del quadrimestre, i avaluar-se d'una nova manera en el context d'una crisi sense precedents en un segle.

Una crisi sanitària, i les seues derivades socials i econòmiques, sols pot afrontar-se des de la unitat i la cogovernança, que requereix del compromís de totes les estructures i dels agents d'una societat.

Cogovernança universitària, rectorat-facultats i escoles, cogovernança entre agents participants: professorat, estudiantat i PAS.

Gràcies, per tant, a totes les persones que formen part dels òrgans de representació i govern de la Universitat i dels seus centres, i també de les Comissions Acadèmiques de Títol i Juntes de Centre que han fet un esforç suplementari. Gràcies a totes i tots els seus membres: PDI, PAS i representació d'estudiants.

Voldria destacar que els darrers mesos ens han posat a prova tècnicament, però també les nostres emocions i recursos per controlar-les. Hem viscut un temps d'ansietat i estrès, però també de molta responsabilitat.

En aquest moment vull fer un emotiu record a totes les persones que han perdut la vida víctimes de la COVID-19, i especialment també a totes les persones de la comunitat universitària que ens han deixat en aquest temps excepcional i a les quals no hem pogut acomiadar com es correspon, però que portem en el record i a les quals retrem, el proper any, el digne homenatge que la seua contribució a la Universitat de València requereix.

Contribució que hem fet cada dia totes les persones de la comunitat universitària, també al llarg dels temps més durs de la pandèmia.

Per donar tan sols unes dades, ha estat una mitjana de 2.236 videoconferències diàries les que ha fet servir el nostre professorat a través de l'aplicació BlackBoard Collaborate, tot i que com sabeu disposem d'altres plataformes de videoconferències també, com Microsoft Teams

i BigBlue Button.

A l'aula virtual s'ha publicat un total de 23.900 vídeos al llarg d'aquest període.

En les setmanes amb activitat docent, la mitjana diària d'usuaris i usuàries connectades a l'aula virtual ha estat en torn a les 20.000 persones.

Pel que fa a l'ús dels mecanismes digitals per al seguiment del treball de l'avaluació contínua i l'elaboració dels exàmens, s'han generat, vinculades a la primera convocatòria, més de 158.000 qüestionaris d'avaluació i vora 87.000 tasques, i més de 60.000 qüestionaris d'exàmens i vora 36.000 tasques corresponents a les segones convocatòries.

Aquestes magnituds crec que evidencien l'esforç de la comunitat universitària al qual m'he referit anteriorment.

Per tal d'evitar que cap estudiant es quedara al darrere com a conseqüència d'aquesta pandèmia, hem aplicat un conjunt de mesures addicionals:

- Anul·lació de matrícula per causa de força major;
- Instrucció de no cancel·lació de matrícula per impagament justificat: no hem cancel·lat cap matrícula;
- Convocatòria d'ajudes a l'estudi, amb especial atenció a situacions sobrevingudes;
- Hem adaptat la matrícula al proper curs dels TFGs i TFM i modificat els terminis de presentació dels mateixos dins d'aquest curs acadèmic

- Convocatòria de 4 fases d'ajudes TIC per a l'estudiantat, tant d'ordinadors portàtils com de connexions a Internet, amb recursos propis de la UV, mitjançant les quals hem atès totes les sol·licituds: 358 persones que necessitaven de suport per superar l'esclatxa digital.

Crec que totes i tots som conscients que en aquesta situació excepcional hem aportat el millor de nosaltres mateixos.

Tant en termes personals com en termes d'equipaments. Soc ben conscient, i crec que totes les persones amb responsabilitat de gestió als centres, als instituts, als departaments i als servei sabeu que hem treballat des de casa fent servir els nostres ordinadors, les nostres connexions, compartint espais amb la nostra família que també estava a casa, estudiant o treballant. I, per tant, compartint recursos.

Gràcies per la vostra generositat i dedicació. Dedicació que ha superat en molts casos les obligacions pròpies dels llocs de treball. I que ens han de servir de base per millorar procediments de treball i estudiar noves maneres de treballar que permeten millorar la conciliació de la vida personal i professional i també avançar en una millor qualitat de vida que és perfectament compatible amb un increment de la nostra eficàcia i eficiència en el treball.

Per això us vull donar les gràcies pel vostre exercici de dedicació i responsabilitat.

En termes acadèmics, finalitzat el curs 2019/2020, i en relació a l'efecte de la COVID-19 al llarg d'aquest segon quadrimestre, a partir de les enquestes d'avaluació del professorat realitzades per les i els estudiants, podem afirmar:

- La valoració global d'aquest curs es troba al mateix nivell que la de l'any passat, en línia amb els resultats dels anys anteriors, vora els 4 punts en una escala 1-5.
- Aquesta valoració general es troba en els mateixos termes tant en allò relatiu a la guia docent, metodologies docents, actitud del professorat, atenció als alumnes i avaluació

Aquestes dades ens permeten afirmar que, en termes globals, l'estudiantat no ha percebut pitjor que altres cursos la situació de la docència en termes d'avaluació, de participació i atenció del professorat i dels materials dels quals ha disposat.

A partir de les actes d'avaluació, ja definitives en haver acabat el curs, podem afirmar que el segon quadrimestre ha presentat uns resultats, fins i tot, lleugerament més positius que els del mateix quadrimestre de l'any passat. Així:

- El nombre d'estudiants presentats s'ha situat en el 92,6% de la matrícula, 5,2 punts percentuals més que el mateix quadrimestre del passat any;
- El rendiment, crèdits aprovats respecte dels matriculats, s'ha incrementat en 9 punts percentuals arribant al 89%;
- I la taxa d'èxit s'ha incrementat en 4,7 punts percentuals respecte al mateix quadrimestre del curs anterior, assolint el 96,6%. És a dir, que el nostre estudiantat ha aprovat 9,6 crèdits de cada 10 avaluats;
- En termes de nota mitjana, s'ha incrementat en més de mig punt respecte del mateix quadrimestre de l'any passat. És a dir, la nota mitjana d'aquest quadrimestre ha estat un 7,46 sobre 10, front al 6,81

del mateix quadrimestre de l'any passat.

La conclusió és que la COVID-19 no ha afectat negativament a l'avaluació del quadrimestre, obtenint-se, fins i tot, unes qualificacions superiors que les obtingudes no sols el quadrimestre passat, sinó en els darrers tres anys.

Per tant, reitere l'agraïment al professorat pel seu treball, que ha estat ben valorat per les i els estudiants i felicite també l'estudiantat pels seus millors resultats acadèmics, tot i la complexa situació que hem viscut al llarg de mesos de confinament.

Ara encarem el nou curs acadèmic amb il·lusió i incertesa.

Il·lusió, com cada any, de totes les persones que s'incorporen a la comunitat universitària, especialment les i els nous estudiants. I també estudiants de mobilitat que venen a la Universitat de València, una de les primeres destinacions Erasmus d'Europa.

Voldria destacar que, un any més, la Universitat de València inicia aquest curs havent cobert en primera fase la totalitat de les 8.750 places oferides per al primer curs de grau en les 56 titulacions oficials i 8 dobles titulacions, que han rebut un total de 19.412 sol·licituds de primera opció de preinscripció i que han generat més de 35.000 llocs de llistes d'espera.

Amb 10 de les 15 majors notes de tall del Sistema Universitari Públic Valencià es verifica, un any més l'adequació de la nostra oferta de titulacions, sempre en procés d'adaptació, a les demandes de la nostra

societat.

Autoritats, senyores i senyors, per fer front a la major pandèmia des de fa un segle, és necessària la responsabilitat de la ciutadania, una major responsabilitat i coordinació dels poders públics als diferents nivells de governança i, per sobre de tot, bons serveis públics.

Serveis públics de seguretat, d'emergències, sanitaris, educatius i també serveis socials i d'investigació.

La nostra societat, que ha patit en els últims deu anys els efectes de determinades polítiques de consolidació i austeritat fiscal i, com a conseqüència, ha vist com s'obria l'escletxa social en els darrers anys, no pot permetre que, com a conseqüència de la pandèmia, s'engrandisca eixa escletxa social.

Tampoc podem permetre que les persones que més dificultats tenen, les més majors, les que pateixen diversitat funcional i discapacitat, i aquelles amb patologies persistents, com ara malalties cròniques, siguin les víctimes principals d'aquesta pandèmia.

Hui més que mai s'ha evidenciat la necessitat de disposar de serveis públics que permeten ésser eixa xarxa social que evite que ningú es quede al darrere.

En eixe sentit, és imprescindible una política específica de beques en el marc excepcional actual, ateses les circumstàncies de les famílies en un temps de crisi econòmica derivada de la COVID-19. Per això, ara que

comencem el nou curs, és imprescindible que les beques de la Generalitat corresponents al curs passat estiguen resoltes ja.

Com a universitats públiques també tenim la nostra responsabilitat, i hem estat i estem des del primer moment a disposició de les autoritats. No pot ser de cap altra manera.

I com a investigadores i investigadors ens hem d'aplicar en contribuir al combat no sols de la pandèmia, sinó també dels seus efectes. Sobre la salut, també la salut mental, sobre l'economia i l'estructura social.

Vull destacar la important contribució de la universitat pública, i en el cas de la societat valenciana, de la Universitat de València, per a eixir de les diferents crisis que hem viscut des de l'època renaixentista, des de la creació de la nostra institució al servei de la societat.

Cada any, en cada acte d'obertura, reafirmem eixe compromís.

Però, per fer front a eixe important repte, es necessiten recursos financers.

El pressupost de la Universitat de València es troba en nivells de fa deu anys, de 2009.

Ha passat el temps de la crisi desencadenada en 2008. Han canviat els governs. Ha passat el temps de les retallades en educació, però no hem recuperat els nivells de finançament universitari previs a la crisi, tot i les promeses del govern de la Generalitat anterior i actual.

Continuem sense tindre novetats d'un model de finançament que és necessari ja.

En eixe sentit voldria remarcar els excel·lents resultats de les universitats públiques valencianes en els principals rànquings internacionals més prestigiosos.

Així, la Universitat de València continua essent la primera universitat valenciana d'acord amb qualsevol rànquing, i es troba entre les cinc primeres d'Espanya i en la forqueta 201-300 millors del món i, si mirem per àrees, en quatre branques del saber la Universitat de València se situa entre les 100 millors del món.

Companys i companyes, senyores i senyors, mantenir al rànquing de Xangai la posició que es va derivar de la fort pujada de la nostra Universitat l'any passat no és senzill. I menys en aquesta situació d'infrafinançament sostingut, de dificultats de planificació i consolidació de plantilles i d'incerteses del marc regulatori.

I més quan aquests resultats s'han assolit tot i les difícils circumstàncies de l'activitat investigadora, pel context econòmic restrictiu i les encara restrictives condicions de contractació. El compromís amb la investigació de la nostra gent és decisiu per continuar essent una universitat de referència internacional.

Moltes gràcies, doncs, a totes i tots ells, i a tot el personal de suport a la recerca i als equips econòmics i administratius.

Comprendran que la referència al finançament urgent universitari, a eixe Pla de Finançament tan esperat i sempre ajornat, no siga una expressió reivindicativa sense base.

Les dades que els ha presentat la Secretària General, les dades que els he referit en aquest discurs, evidencien la responsabilitat institucional de totes i cadascuna de les persones que conformem la Universitat de València.

Persones solidàries i compromeses: estudiantat, PDI i PAS.

Amb valors com la igualtat, la diversitat, la tolerància i la solidaritat evidenciada a nivell internacional, però també quan fórem els primers en donar el material sanitari de les nostres Clíniques i Facultats en l'estat d'alarma, en cedir instal·lacions i en liderar un projecte ciutadà de producció de pantalles protectores quan no teníem suficients equips de protecció individual.

Comunitat universitària compromesa amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible. I també amb el suport a les persones que ho necessiten per garantir la igualtat d'oportunitats: per això som la Universitat pública presencial amb major nombre d'estudiants amb discapacitat de tota Espanya. I hui hem de remarcar l'important esforç d'adaptació curricular realitzat en aquest temps especial de pandèmia per a aquelles persones amb diversitat funcional.

La nostra ciutadania universitària entén la dificultat dels comptes de la Generalitat Valenciana, comparteix la demanda d'un finançament

just de la Comunitat Valenciana, però alhora, amb la fermesa de la responsabilitat en la gestió dels recursos públics, amb els resultats de la seua tasca a la mà, demanem, només, allò que se'ls ha promès: un finançament just i suficient per continuar essent un servei públic essencial.

Per això veiem amb preocupació l'increment de les despeses que se'n deriven de les mesures d'adaptació a la nova normalitat en temps de COVID-19. Algunes de les despeses ja s'han executat, tant en l'estat d'alarma com en l'adaptació a la nova normalitat, i despeses d'equipaments de protecció, despeses informàtiques, i de serveis de neteja i seguretat aniran incrementant-se en els propers mesos.

En aquests temps d'incerteses voldria recordar que estem al Claustre de la Universitat de València, una institució que ha superat, junt a la societat valenciana, totes les situacions més adverses que hem viscut al llarg de més de cinc segles: guerres i invasions, crisis econòmiques i financeres, catàstrofes mediambientals, inundacions i incendis i també pandèmies.

I, com sempre, la nostra societat ha eixit endavant amb l'empeny de persones decidides, innovadores i emprenedores.

Enguany també ho farem, amb més força que mai, amb més il·lusió que mai, encarant cada repte, cada dificultat, com a una universitat moderna, pública, valenciana i europea. Una universitat de persones per a les persones. Per a una societat més justa, més solidària, més avançada, inclusiva i sostenible.

Amb eixe compromís declare, en nom de Sa Majestat el Rei, obert el curs acadèmic 2020-2021 a la Universitat de València.

Moltes gràcies.

VNIVERSITAT E VALÈNCIA